

За реєстром № 3797, екз. 1-й

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ДЕЛО №

**Колекція документальних
матеріалів по звільненню
Тернопільської області від
німецько-фашистських загарбників**

Збірка листів, телеграм, конвертів, світлин за 1941 рік

Фонд № Р-2004

Опис № 2

Крайні дати: 1941, 2005, 2008 рр.

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Колекція документальних матеріалів по звільненню
Тернопільської області від німецько-фашистських
загарбників

Збірка листів, телеграм, конвертів, світлин за 1941 рік

ФОНД № Р – 2004

ОПИС № 2

Справ постійного зберігання
за 1941, 2005, 2008 роки

Історична довідка

Під час проведення ремонтних робіт у військовій комендатурі м.Тернополя було знайдено листи, датовані 1941 роком. Це колишне приміщення пошти, де і було зроблено сховок для цих листів майже на шістдесят п'ять років. Наприкінці 2005 року понад двісті листів-реліквій було передано в державний архів Тернопільської області працівниками військової комендатури.

Листи здебільшого датовані 19-24 червня 1941 року. Солдати писали їх, як правило, олівцем, рідні – чорнилом. Форми вісточок найрізноманітніші: хтось використовував для їх відправлення стандартні конверти, хтось ці конверти робив власноруч, скріплюючи їх скріпкою, невеличкими цвяшками чи прошиваючи ниткою, а хтось згортав свій лист у трикутничок. Є гарно розмальовані аркуші, дехто до рукописів додавав світлини, три чи п'ять карбованців і навіть засушені квіти.

Листи писані різними мовами. На поштових штемпелях назви населених пунктів не лише України, а й більшості республік колишнього Радянського Союзу – Росії, Литви, Азербайджану, Грузії, Білорусії, Татарстану та ін. Кореспонденції заадресовані не лише воїнам, які служили у Тернопільській області, але й у Львові, Раві-Руській, Заболотіві (тепер Івано-Франківська область), у білоруському Бресті. Війна так і не дозволила, щоб адресати отримали довгоочікувані новини.

Ці кореспонденції-літописи розкажуть про життя людей у грізні сорокові роки минулого століття: їх переживання, сподівання, тверду віру у швидку перемогу та щасливе майбутнє.

У 2008 році проведено науково-технічне впорядкування документальних матеріалів головним спеціалістом відділу формування НАФ та діловодства Романишин М.З. Сформовано тридцять дві справи постійного зберігання.

Головний спеціаліст відділу
формування НАФ та діловодства
“24” квітня 2008 р.

Романишин М.З.

Затверджую

Директор державного архіву

Тернопільської області

Б.В.Хаварівський

2008 року

Фонд № Р - 2004

Опис № 2

справ постійного зберігання

за 1941, 2005, 2008 роки

№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи (тому, частини)	Дата справи (тому, частини)	Кількість аркушів у справі (томі, частині)	Примітка
1	2	3	4	5	6
1.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії від 15 квітня, 09, 15, 25, 30 травня, 02, 06, 13-17 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 1	15 квітня 09 травня 15 травня 25 травня 30 травня 02 червня 06 червня 13 червня – 17 червня 1941 р.	54	
2.		Те саме від 18, 19 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 2	18 червня 19 червня 1941 р.	39	
3.		Те саме від 20 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 3	20 червня 1941 р.	62	

4.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії від 21 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 4	21 червня 1941 р.	102	
5.		Те саме від 22 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 5	22 червня 1941 р	113	
6.		Те саме від 23 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 6	23 червня 1941 р.	78	
7.		Те саме від 24 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 7	24 червня 1941 р.	61	
8.		Те саме від 25, 26, 28 червня, 02, 25 липня, 22 серпня 1941 року (є зазначені зворотні адреси). Том 8	25 червня 26 червня 28 червня 02 липня 25 липня 22 серпня 1941 р.	34	
9.		Те саме (є зазначені зворотні адреси). Том 9 (останній)	Без дати	21	
10.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії від 08, 18 квітня, 01, 09, 12, 20 червня 1941 року (без зазначення зворотніх адрес). Том 1	08 квітня 18 квітня 01 червня 09 червня 12 червня- 20 червня 1941 р.	60	
11.		Те саме від 21, 22 червня 1941 року (без зазначення зворотніх адрес). Том 2	21 червня 22 червня 1941 р.	66	
12.		Те саме від 23-25 червня 20 липня 1941 року (без	23 червня- 25 червня	47	

		зазначення зворотніх адрес). Том 3 (останній)	20 липня 1941 р.		
13.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії (без зазначення зворотніх адрес і без дати)	Без дати	21	
14.		Телеграми родичів та знайомих воїнам Радянської Армії від 17, 19, 21-24, 27 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси)	17 червня 19 червня 21 червня- 24 червня 27 червня 1941 р.	10	
15.		Листи Костюченко Теклі (Київська область, м.Боро- дянка) Костюченку Василю Омеляновичу, воїну Радян- ської Армії, від 24 квітня, 24 червня 1941 року	24 квітня 24 червня 1941 р.	6	
16.		Листи батьків (Калмицька АРСР, Сарпинський район, село Садове) Микитенку Петру Власовичу, воїну Радянської Армії, від 07, 12 червня 1941 року	07 червня 12 червня 1941 р.	7	
17.		Листи брата і свата (Алтайський край, Єльцов- ський район, село Овсян- никово) Прохожаю Михайлу Семеновичу, воїну Радян- ської Армії, від 16, 17 червня 1941 року	16 червня 17 червня 1941 р.	5	
18.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії на різних мовах від 28 травня, 09, 13, 15, 17-24, 28 червня, 15, 19 липня 1941 року і без дати (є зазначені зворотні адреси)	28 травня 09 червня 13 червня 15 червня 17 червня- 24 червня 28 червня	87	

			15 липня 19 липня 1941 р. Без дати		
19.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії на різних мовах від 23 травня, 13, 16, 18, 19, 23, 29 червня 1941 року (без зазначення зворотніх адрес)	23 травня 13 червня 16 червня 18 червня 19 червня 23 червня 29 червня 1941 р.	13	
20.		Листи родичів та знайомих воїнам Радянської Армії на різних мовах (без зазначення зворотніх адрес і без дати)	Без дати	9	
21.		Телеграми родичів та знайомих воїнам Радянської Армії на різних мовах від 17, 21- 23 червня 1941 року (є зазначені зворотні адреси)	17 червня 21 червня- 23 червня 1941 р.	6	
22.		Збірка конвертів і фрагментів конвертів (без листів), надісланих родичами та знайомими воїнам Радянської Армії від 16-27 червня 1941 року та без дати	16 червня- 27 червня 1941 р Без дати	96	
23.		Листи воїнів Радянської Армії рідним та знайомим від 02, 15, 16, 19, 21 - [31] червня, 19 серпня 1941 року (є зазначені місця проживання адресатів)	12 червня 15 червня 16 червня 19 червня 21 червня- [31 червня] 19 серпня 1941 р.	123	
24.		Листи воїнів Радянської Армії рідним та знайомим (є зазначені місця прожи-	Без дати	14	2 листи без

		вання адресатів)			дат і адрес
25.		Листи воїнів Радянської Армії рідним та знайомим від 13, 17, 19, 21 червня-01 липня 1941 року (без зазначення місць проживання адресатів)	13 червня 17 червня 19 червня 21 червня- 01 липня 1941 р.	27	
26.		Телеграми воїнів Радянської Армії рідним та знайомим від 12, 19, 23, 25, 29, 30 червня 1941 року і без дати (є зазначені місця проживання адресатів)	12 червня 19 червня 23 червня 25 червня 29 червня 30 червня 1941 р. Без дати	14	
27.		Листи воїнів Радянської Армії рідним та знайомим на різних мовах від 17, 20, 24, 25, 27, 30 червня 1941 року (є зазначені місця проживання адресатів)	17 червня 20 червня 24 червня 25 червня 27 червня 30 червня 1941 р.	16	
28.		Телеграми воїнів Радянської Армії рідним та знайомим на різних мовах від 18, 23, 30 червня 1941 року (є зазначені місця проживання адресатів)	18 червня 23 червня 30 червня 1941 р.	4	
29.		Збірка конвертів і фрагментів конвертів (без листів), надісланих воїнами Радянської Армії рідним та знайомим від 11, 22-27 червня 1941 року та без дати	11 червня 22 червня- 27 червня 1941 р. Без дати	26	
30.		Фрагменти листів (без зазначення адрес і без дат)	Без дати	24	

31.		Збірка світлин	1941 р.	14	
32.		Ксерокопії публікацій: Миколи Шота "Солдатські листи із 41-го..." (Газ. "Урядовий кур'єр".- 2005.- 14 грудня.- № 238); Тараса Тета "В архіві займаються незвичайною знахідкою". Газ. "Місто".-2008.- 26 березня); Жанни Попович "300 довоєнних листів йшло 67 років". (Газ. "Тернопіль вечірній".- 2008.- 26 березня-1 квітня.- № 12(1458)). Приєднано світлини про виявлення листів у м. Тернополі у 2005 році.	14 грудня 2005 р. 26 березня 2008р. 01 квітня 2008 р.	6	

У цей розділ опису внесено 32 (тридцять дві) справи з № 1 до № 32, у тому числі:

літерні номери _____
пропущені номери _____

Головний спеціаліст

М.З.Романишин

"24" світня 2008 р.

Схвалено

Протокол засідання ЕПК
Державного архіву
Тернопільської області

від 23.04.08р. № 8
Голова ЕПК _____

Н.А.Сергеева

Схвалено

Протокол засідання ЕК
Державного архіву
Тернопільської області

від 24.04.08р. № 5
Голова ЕК _____

В.М.Котляр

Прийнято на державне зберігання _____ справ
з № _____ до № _____, у тому числі:
літерні №№ _____, пропущені №№ _____

разом за цим розділом опису прийнято на державне зберігання
_____ справ з № _____ по № _____
у тому числі: літерні №№ _____, пропущені №№ _____

Зав.відділом

В.М.Котляр

Провідний спеціаліст

Г.О.Бучик